List 36. Tečaj XLVI.

NOVICE

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70. kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 5. septembra 1888

Obseg: Vinska pokušnja. — Vprašanja in odgovori. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Nasledki „šnopsa“. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Vinska pokušnja.

Ob deželni sadni razstavi, katero priredi c. kr. kmetijska družba v proslavo štiridesetletnega vladanja Nj. vel. presvetlega cesarja, pokušala se bodo tudi kranjska vina. Take pokušnje so uže mnogokrat priredili po drugih deželah, pri nas pa bode letos prva. Kmetijska družba katera se je te reči, poprijela, upa, da jo bodo v tem podpirali vsi umni vinščaki dežele kranjske. Marsikdo bode vprašal, čemu pa bode tako vinsko pokušanje? V odgovor bodi to le pojasnilo: Po Gorenjskem zlasti pa po Ljubljani, in po Kranjskem povsod tam, koder ne pridelujejo vina, točijo po gostilnah razno vino, ki ga največkrat ne moremo imenovati dobrega. Resnično je, da je vino po naših gostilnah kakih 15 let sem od leta do leta slabše in draže. To pa prihaja od tod, ker je gostilen od dne do dne več, in vsled tega potočijo v vsaki tako malo, da se malo komu zdi vredno iti vina kupovat naravnost k vinščaku, ampak kupujejo ga največ od vinskih prekupcev. Kako vino prodajajo ti prekupci, o tem menimo da ni treba govoriti. Imeli smo pa zelo mnogokrat priliko slišati po Dolenjske in Vipavskem besede: Od kod vender imate po Ljubljani in po Gorenjskem tisto nepitno tekočino, ki jo vam prodajajo za vino? Po Gorenjskem pa zopet pravijo: Naša kranjska vina so od leta do leta slabša.

Dolenjci in Vipavci! Naravno tržišče vašemu vinu je in ostane Ljubljana in Gorenjsko. Priredite iz vseh boljših goric vaših pokušnje za nekaj veder ter jih pripeljite v Ljubljano. Obiskovalci razstave, katerih bode obilo, zlasti pa Ljubljančanov in Gorenjcev, med katerimi bode gotovo veliko gostilničarjev, izpoznali bodo vaše pristno, nepokvarjeno vino. Tu bode Dolenjcem in Vipavcem dana prilika, da si pridobodo v novič kredita za svoja vina ter da sklenejo kupčijske zveze. Marsikak gostilničar bi rad šel po vina na Dolenjsko ali v Vipavo pa mu tega ne dopuščajo razmere; po vinskem pokušanji si pa bode lahko na podlogi pokušanega vzorca naročil dobrega vina po primerni ceni.

C. kr. kmetijska družba hoče s to vinsko pokušnjo narediti začetek toliko potrebnemu vinskemu semnju v Ljubljani. Podpirajte torej, kranjski vinščaki, družbo pri njenem težavnem delu; ne zanašajte se drug na drugega, marveč vsak za se naj stori dolžnost svojo.

Vinska pokušnja bode prirejena tako le: Na razstavi bodo odmerjeni posamezni prostori, ki bodo ozaljšani. Vsak tak prostor (pokušalnica) bode odprt na sprednji strani ter primerno prirejen za točitev vina za pokušnjo. Vsakemu, ki se oglasi da se hoče udeležiti vinske pokušnje, odkazal bode odbor tako pokušalno stalnico. Ker pa morejo po več vinskih pokušenj imeti le veči posestniki, zato naj se pa manjši vinogradniki udeleže vinske pokušnje na ta način, da vzamejo združeni v občine ali v zvezi s kmetijsko podružnico eno stanico, v kateri bode kaka oseba v njih imenu točila za pokušnjo. Kozarcev, ki bodo po vseh stanicah enaki, priskrbel bode razstavni odbor. Vinščaki, ki se bodo udeležili vinske pokušnje, ne bodo imeli drugega posla, nego da bodo v Ljubljano pripravili vina, in sicer po dve ali po več veder vsake vrste, ter priskrbeli osebo, ki bode točila ter dajala potrebnih pojasnil. Sicer priskrbi lahko tudi odbor takih oseb, ki pa ne bodo mogle za kupčijo ničesar storiti. Vino se bode za pokušnjo točilo seveda proti plačilu, kar bode odbor uže tako uravnal, da ne bode dotičnik imel nobene izgube.

Dolenjci in Vipavci! Ne zamudite prilike, katera se Vam ponuja, in udeležite se obilo prve vinske pokušnje kranjske. Zlasti so dolžne kmetijske podružnice, da se zanimajo za to prevažno podjetje.

Kdor se hoče udeležiti vinske pokušnje, naj to naznani c. kr. kmetijski družbi najkasneje do 20. septembra da se mu potem pripravi pokušalnica.

K. ZEITUNGS-

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 59. Pri nas so češplje letos posebno dobro obrodile,v denar spraviti pa jih bodemo mogli le tedaj, ako jih posušimo. Naše sušilnice suše vse po starem načinu, in to z dimom. Vsled tega mislim jaz narediti novo sušilnico. Predno se pa lotim dela, svetujte mi, katera sušilnica se Vam zdi boljša, ali tista ki ste jo objavili pred štirimi leti v „Novicah“, in ki je, če se ne motim, narejena po R. Dolenčevem načinu, ali pa morda tista, ki ste jo priobčili pred kakimi dvema letoma v „Novicah“, ki je narejena po ameriškemu načinu? (J. D. v Pr. na Primorskem.)

Odgovor: Ker se letos sploh zanimajo za sadne šušilnice, hočemo odgovoriti nekoliko obširneje. O sušilnicah, o katerih povprašujete, in kateri sta bili pred štirimi, oziroma pred dvema letoma priobčeni v „Novicah“ bodi Vam to le v odgovor: Prva t. j. Dolenčeva sušilnica, sestavljena je po nemškem, t. j. Lukasovem, drugu pa po ameriškem načinu. V zadnjih petih letih se je pa izpremenilo glede sadnega pretvarjanja, da se laže razpečava, toliko da ne moremo danes nikakor priporočati Lukasove sušilnice. Lukasova sušilnica je sestavljena tako, kakor naše navadne sušilnice, le s tem razločkam da dim ne prihaja do sadja. Vodilna misel pri sestavi teh sušilnic je, da je prostor poln vročega sopara v katerem naj se suši sadje. Ta misel je pa popolnoma napačna, ker se sadje v taki sušilnici ne suši, ampak se le kuha v soparu. Na zadnje, t. j. čez kakih 12 do 24 ur se sicer posuši vloženo sadje, izdelek pa ni veliko vreden in kuriva je pogorelo veliko. Prostor, v katerem naj se suši sadje, ne sme nikdar biti topel do 100 C,. ker sadna vodna zavre ob tej toploti, sadje popoka, in iz njega se cedi sok. Tako sušeno sadje je malo ali pa nič vredno. Ako pa vzdržite v Lukasovi sušilnici pravo toploto, t. j. nad 80 do 90° C., tedaj pa lahko sušite, kar ste enkrat v sušilnico vložili sapja, tudi 2 dni, pa še ne bode suho. Zakaj pa ne? Obesite mokro perilo nad kotel, v katerem vre voda, in nikdar se vam ne posuši, ker bode perilo vedno mokro od vodene sopare, ki puhti iz kotla. Ravno tako je s sadjem v stari sušilnci. Vroči zrak v njej ne dela samo, da zavre sadna voda, in sadje popoka, ampak tudi da voda izpuhteva, vodena para ostane pa potem v sušilnici. Vsak pameten človek lahko izprevidi, da se sadje ne more sušiti v tem prostoru, ki je silno poln vodene pare. Vsled velike vročine se raztegneta v sušilnici zrak in vodena para ter izkušata oditi po raznik razpokah. Skozi te razpoke in sušilnična vrata prihaja v sušilnico nekaj svežega in suhega zraka in ta dela, da se suši sadje. Zato pa je sušilo zelo počasno.

Nastane torej vprašanje, kako je sušiti sadje? Odgovor je: Z zračnim prepihom. Zrak okoli sadja jemlje mu vlago, a le do neke mere, in cicer toliko več, kolikor je toplejši. Ako ostane ta do gotove mere z vlago nasičeni zrak okoli sadja, potem se sadje ne suši več. Treba je ta zrak odpraviti in pripraviti na njegovo mesto drugega, suhega. To hitro menjavo imenujemo prepih. Komu ni znano, da se suši vsaka reč ob vetru veliko hitreje nego ob mirnem vremenu? Sedaj pa poreče morda kedo, sušimo pa sadje na vetru. Prav tako sušimo sadje tudi na ta način. Sadje, ki sušeno na dovolj toplem solnci, ima dosti prepiha in posuši se najlepše. Tako pa ne kaže sušiti povsod in vselej, ker ravno mrzlo in vlažno vreme jesensko nasprotuje takemu sušenju. Kako torej ravnajmo, ako so stare sušilnice slabe na planem pa ne moremo sušiti? Naredimo sušilnico, v kateri je močen prepih vročega zraka. Sušilnice, ki so narejene na ta način, imenujemo ameriške, ker so bili Amerikanci prvi, ki so praktično izvedli to, kar poznamo mi uže dolgo, a žalibog le po teoriji. Ameriška sušilnica, bodi si sisteme Aldenove, Ryderjeve ali katere druge, sestavljena je na ta način, da prihaja v sušilnico vroč zrak, ki gre hitro mimo sadja in potem kar je le hitreje mogoče zopet iz sušilnice ven, ker je poln vlage. Ta zrak je vroč kakih 80 do 90° C., in kolikor enakomernejši in silnejši je prepih, toliko boljša je sušilnica. Tako sušilnico prirediti seveda ni tako lahko, prvi pogoj je, da je peč pravilno napravljena.

Oporekati mi utegne kedo: Saj imajo Lukasove sušilnice tudi zračne privotne cevi in oddušnike. Zakaj torej niso dobre? Zato, ker privajani zrak ni dovolj vroč, in ker oddušniki ne ustrezajo. Zračni prepih nastane le v neposredni črti med zračno privodnico in oddušnikom. Ta zračni prepih pa obstoji iz popolnoma nezadostnega zračnega slopa, ki dela le kvaro, kajti tu pa tam na lesi se sadje suši še precej dobro, po največ pa le prav slabo in počasi. V ameriški sušilnici je pa prepih enakomerno razdeljen čez vso leso.

Glede uspeha Vam sporočamo to-le: V Lukasovi sušilnici, pri kateri imajo vse lese skupaj 10 m² površja, lahko posušite, če se prav dobro vede, v 12 urah, ako denete na vsak m² 33 klgr. češpelj, 333 klgr. Ker jih veliko popoka in se obilo najboljših tvarin izcedi, nadejati se morete največ 100 klgr. suhih češpelj. Koliko kuriva pogori v teh 12 urah, mislite si lahko sami. V ameriško sušilnico katera ima ravno toliko lese vložite tudi vsakih 20 minut eno leso z 33 klgr. Ker je 10 les, pride zadnja lesa čez 3 ure in 20 minut na vrsto, in tedaj je prva naložena lesa tudi uže suha, ter jo izpraznite. Vsakih 20 minut vdenete v sušilnico leso, naloženo s svežim sadjem, in vzamete iz nje eno leso s suhim sadjem. V ostalih 9 urah bodete torej posušili 27 les po 33 klgr. ali vsega skupaj 900 klgr. češpelj, ki dado 300 klgr. suhega blaga. V ameriški sušilnici posušite v istem času trikrat toliko sadja nego v Lukasovi, porabite pa morda trikrat manj kuriva. Posušuno blago se pa niti primerjati ne da, toliko lepše je iz ameriške sušilnice. Svarimo Vas pa, da ne kupite majhnih sušilnic, ki so še celo premične, in katere imenujejo „Wanderdörren“, ker te so ravno tako sleparske kakor Lukasove „Wanderdörren“.

Še to-le: V članku „Novic“ v katerih je govor o Lukasovi sušilnici, omenjeno je, da je tako sušilnico

naredil pokojni L. Dekleva v Košani, in da mu ugaja. Za tačas, ko je bila tista sušilnica narejena, bila je dobra, ker boljših nismo poznali. Leta 1886. je pa Dekleva predelal sušilnico, ker mu ni nič več ugajala, in sicer po ameriškem načinu, kolikor so seveda razmere dopuščale. Dekleva je dobil od kmetijskega ministerstva za svojo ameriško sušilnico 100 gld. premije.

Prav v vaši bližini, t. j. v Trnovem dela ravno sedaj g. župan Urbančič večo sušilnico po ameriškem načinu; pri njem lahko vidite vse natanko, kakšna je taka sušilnica.

Poučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

86.

Kako so potovali starodavni Grki.

Toliko in tako kakor dandanes ljudje še nikdar niso potovali In kaj bi ne! Vsi znamenitejši kraji so prepreženi z železnicami, po katerih moremo za malo novcev v kratkem daleč priti, in po morji švigajo vitki parobrodi. Naši dedje niso mogli daleč z doma, zaprt jim je bil svet s svojimi prirodnimi krasotami, zaprta so jim bila mesta s svojimi umetninami, in o daljnih stanovnikih naše zemlje so malo znali. No, kako je bilo to v starodavnem času, kako so ondaj potovali? Poprašajmo Grke in Rimce, oni nam bodo največ povedali.

Prvak grškim bogovom je bil Cevs, ki je čuval vse ljudi, osobito potnike. Vsled tega je starodavni verni Grk drage volje sprejemal potnike pod streho ter jim stregel, kajti javnih gostilnic je bilo malo. Preprosti Grk je peš potoval, z gorjačo v roki, plemenita gospoda in stari ljudje so se vozili ali s konji ali z mulami. Vozovi so bili ali mali na dva sedeža, ali veliki na več sedežev. Čim bolje je napredovala kultura v Grkih, tem bolje je pojemalo gostoljubje. Vendar ne gre misliti, da so tujce neprijazno sprejemali, ali jim vrata celo zapirali. Ni pa istina, kar se je dolgo trdilo, da v starodavnem času ni bilo gostilnic, ali če so vendar bile, da so redkokedaj zahajali vanje, in to edino le nepremožni potniki: Sama ob sebi se nam naziva misel, da vsak brez izjeme vendar ni ostajal v zasobnih hišah, kedar je potoval. Gotovo je bilo posebnih hiš, ki so bile odprte vsakemu. Kdor ni hotel nadlege delati drugej, stopil je v tako javno hišo. Pindar preslavlja Atene in Korind radi gostoljubja. Kedaj pa kedaj je bilo tu toliko potnikov, da ni misliti, da so se namestili edino le pri gostoljubnih prijateljih in znancih. Gizdani Bizantinci so dajali svoja stanovanja v najem tujcem, kakor nam to sporočajo razni pisatelji. Tudi ob cestah in potih so stale gostilnice, v katere je mogel vsak zaviti, ako ga je bila volja. Plutarh svarí v svojej dietetiki potnike, ter jim svetuje, naj se ogibajo javnih gostilnic, kolikor je moči, ali vsaj previdni naj bodo. Če te tudi prijazno pozdravlja gostilnik, vendar dvakrat premisli, preden notri greš, izlasti če hiša ni na dobrem glasu; ako je še ena blizu, hodi mimo. Nek Lakonec si je kupil v gostilnici ribo ter jo dal gostilniku, da mu jo pripravi za jed. Ali ko je gostilnik od njega zahteval tudi sira, olja in kisa, zavrnil ga je Špartanec tako-le: „Kaj še, da imam teh treh stvari, ne bi bil ribe kupil.“ Ta anekdota nam pojasnuje prečudno razmerje mej gostilnikom in gostom. Gostilniki grški so bili razvpiti ljudje, nekaj zato, ker so preveč drli in sploh na denar gledali, in nekaj zato, ker se njihova obrt ni slagala z gostoljubnostjo.

Za Homerove dobe so se potniki rajše vozili; pozneje so začeli vozove opuščati in so rajše jahali. Na kakošnih vozeh so se vozili starodavniki, kako so bili vozovi narejeni, o tem imamo zelo malo podadtkov. Navadno so se vozili v dvokolescih, kakoršne nahajamo na starodavnih spominkih zrisane. Ti dvokolesci nas spominjajo sila preprostih karioletov, kakoršnih je še dobiti v severnej Tinskej in Švedskej. Polagoma je ježa bolj v navado prišla. Za makendonske poslance je najel Demosten več mul, a on jih je spremil na konju do Tebena. Za take mule so imeli posebno sedlo z nasnonilom. No videti je, da so tako jahale večinoma ženske in pomehkuženi možaki. Sploh je vsak najrajše peš potoval. Tudi javno poslaništvo atensko je peš potovalo k Filipu. Da so potovanje si olajšali, jemali so seboj robove, ki so jim nosili hrano, posodje, odejo in še drugo.

Grške ceste so bile zložne in trde. Sicer je Strabon Grkom očital, da so zanemarili zidanje kloak, vodovodov in vélikih cest, na kar so Rimci vso pozornost obračali. Za varuha cestam in potom so imeli boga Herma. Na mnogih mestih so stali njemu posvečeni stebri, ali so ležale groblje, na katero je vsak potnik po starodavnej navadi vrgel kamenček, in na razpotju je stal kip triglave varuhinje Hekate. Pred ta znamenja so pokladali starodavniki raznih jestvin. Kdor je prišel mimo, mogel je vzeti in jesti, ako se je mu poljubilo. Tudi niso branili potnikom sadja trgati in jesti, kolikor je kdo potreboval.

(Dalje prihodnjič.)

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Ko potem oba Plahtača denar pri luči pregledata in preštejeta, deneta par bolj umazanih bankovcev na stran, drugo vsoto spravita pa pod lastni ključ. Okradeni cestar se pa to noč ni več streznil, a drugo jutro tudi ne pri Plahtačevih prebudil se. Precej po polunoči naložita ga Plahtača; odneseta ga ravno na nasprotno stran od hiše svoje po kolovozu med njive, kjer tu in tam ob krajih žito po nekoliko pomandrata, čes mislilo se bode, da je to Cestar sam padaje v pijanosti napravil. Tikoma ob poti pustita potem vsega razmršenega ležati.

*

Rokavnik (rekeljc) in klobuk vrgla sta nekoliko v str n; isto tako tudi prazno listnico Cestarjevo. Tudi onih par umazanih bankovcev, katere bila sta Plahtača na stran dejala, našlo se je v pomendramen žitu. Prej kot sta Plahtača Cestarja ob poti med njivami zapustila, sta ga po rokah in obrazu še dobro opraskala, poleg njega pa precej grčavi krepeteljc ležati pustila. Vse to napravila sta Plahtača v namen tako, češ: mislilo bode se, da je bil Cestar po kakem hudobnežu vzunaj na prostem roparsko napaden in okraden.

Cestar zbudil se je iz svojega šnopsarskega dima še le drugo jutro zunaj na prostem potem, ko ga je bilo solnce dobro ogrelo. Tresil se je na vsem životu. Ko se je sledujič dobro ogledal, v kakem stanu je ter opazil, pa je ob ves denar, bilo mu je kar za obupati, ne sicer za-to, ker ne bode mogel davkov plačati, marveč za to ker mu nič več za šnops in za Plahtačko ostalo ni.

Cestarjevemu razdevajočemu gospodarstu prišla je sodnija na sled; preklicala ga je kot zapravljica ter mu postavila varuha. Ker pa uže tako več s čem gospodadariti bile ni, izročilo se je Cestarjevo zanemarjeno posestvo novemu pridnemu gospodarju; ta poplačal je dolgove, popravil poslopja in hlev zopet se živino napolnil. Bivši Pristopnik imel je se ženo svojo pri novem gospodarju le še kot najpotrebnejšo obleko in navadno, hrano do smrti svoje izgovorjeno. Za koristno delo pa Pristopnik ni bil več sposoben; kadar je in tam z kakim malim opravilom si prislužil soldek, zapil ga je brez odloga pri Plahtaču na šnopsu. Za cerkev ni več dosti maral. Kadar je bilo ob nedeljah lepo vreme, polegal je navedno na tratini ob cesti vodeči v farno cerkev med tem, ko so drugi ljudje hodili po svojo krščansko dolžnost. Prav pogostoma je ob takih prilikah vse, kar je božjega in poštenega, proklinjal. Sledujič vzel je konec v neki mlaki, kamor bil se je šnopsa pijan prekopičnil.

Nad njim se je popolno vresničil slovenki pregovor: „Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo, zvrne.“ Nesrečni šnops!

(Dalje prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec)

Previdna politika v državnem gospodarstvu pro vzočila je vidno zboljšanje naših finančnih razmer in vse to je pospeševalo našo trgovino in obrtnost. Razcvet narodnega pouka vplival je močno na naše trgovinske in obrtniške kroge je podpiral izpolnjevati naloge pri združenem delu kulturnega napredka. Svetovna razstava l. 1873 pričala je o velikim napredku naše države v zadnjih desetletjih in leto ze letom se ponavljajoče razstave dokazujeja, da napredujemo v trgovini, industriji, in obrtnosti.

To so le veliki obrisi, v katerih sem skušal predočiti delo, katero je pod pokroviteljstvom Nj. veličanstva povsod napredovalo, vsled česar imajo naši trgovski in obrtniški krogi pred vsemi drugimi povod, dostojno praznovati štiridesetletno vladarstvo našega cesarja.

Cesar Fran Josip I. zviško mišljenje samo nam je kažipot, kako naj se to zgodi, Nj. veličanstvo ne smatra bliščeče in šumeče veselice kot izraz čaščenja in ljubavi svojiž narodov, temveč želi, da se ti čuti izražajo v tihih delih blage človečnosti in ljubezni do bližnjega.

Menim torej, da govorim iz vseh čislanih udov, ako predlagam: Slavna zbornica naj v tem zmislu praznuje veselo spomenico ter naj izvoli odsek iz predsednika in tajnika in drugih udov, kateremu se je najprvo posvetovati o načinu, kako bi se v zmislu presvetlega vladarja dostojno praznovala velepomenljiva štiridesetletnica, in o tem poročati zbornici.

Ko je zbornica temu nasvetu jednoglasno pritrdila izvoli v odsek gospode: Frana Kolmana, Maksa Krenerja Ivana Perdana, Vasa Petričiča in Frana Ks. Souvana.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko imela je, kaker smo že javili, dne 21. avgusta l. 1888. redne sejo pod predsedništvom gospoda zborničnega predsednika Josipa Kušarja, v navzočnosti gospoda c. kr. viadnega svétnika Antona Globočnika in naslednih gdspodov zbarničnih svétnikov: Oroslav Dolenca, Frana Hrena, Frana Kolmana, Karla Luckmanna, Blaža Moharja, Frana Omerso, Tome Pavšlerja, Josipa Ribiča, Fr. Ks. Souvana. Ljud. Wriessniga, in Jerneja Žitnika.

Gospod zbornični predsednik izjavi, da je za sklepčnost dovolno število članov navzočnih, otvori sejo in imennje overovateljema zapisnika gospoda zbornična svétnika: Frana Kolmana in Karola Luckmanna, Potem naznani, da je povodom godu presvetlega cesarja Franca Josipa I. prosil gospoda c. kr. deželnega predsednika barona Winklerja, da izvoli na Najvišjem mestu izraziti najudanejše čestitke trgovske in obrtniške zbornice. Nato došel mu je naslednji dopis c. kr. deželnega predsedništva z dne 20. avgusta 1888. št. 2237 pr.: „Vaše blagorodje! Njega ces. kr. apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je zahvaliti se najmilostneje za čestitke, ki jih je Vaše blagorodje izrazilo v imenu trgovske in obrtniške zbornice povodom Najvišjega rojstnega dne. Čast mi je to javiti Vašemu blagorodju vsled brzojavke gospoda glavnega pobočnika Njega veličanstva z dne 19. t. m. v nadaljne objavljenje. Naj prejme Vaše blagorodje zagotovilo mojega popolnega spoštovanja.“

Zbornica sprejela je to poročilo z vidnim zadovoljstvom.

Zbornični predsednik spominja se potem z laskavami besedami bivšega poslanca zborničnega v deželnem zboru, dne 23. julija 1888 umrloga visokorodnega

gospoda Gustava grofa Thurn-Valsasine, na čegar rakev položila je zbornica venec in čegar pugreba se je udeležil on z več gospodi zborničnimi svetniki. Govornik prosi zbornico v znamenje, da ga hoče v dobrem spominu ohraniti, da vstane s sedežev. Zbornica to stori.

I. Rapisnik zadnje sednje ze odobri.

II. Gospod zborični svetnik Fran Ks. Souvan poroča, da so se najodličnejši posestniki občine sodražiške obrnili do č. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu s prošnjo za napravo brzojavne postaje in da je c. kr. postno in brzojavno ravnateljstvo izročilo zbornici v izjavo. Odsek se je natanko pečal s prošnjo ter se uveril, da šteje občina sodražiška 15 krajev, kateri so pri zadnjem številjenju imeli 2563 prebivalcev, od katerih je 732 v trgu Sodražici. Tukaj je 34 trgovcev in obrtnikov, vrhu tega je v krajih, spadajočih v občino; Zamoštec, Nova Štifta, Ravni dol, Šigmarice, Podklanec, Globelj in Vinice 47 obrtnikov. Posebno je treba poudariti, da je vrhu tega v Sodražici znatna trgovina z lesnim blagom kot domačimi obrtnimi izdelki, kateri se koti retre, sita, škafi, skledc itd mnogo prodajejo na vse strani. Vrhu tega pospešovala bi naprava brzojavne postaje znatno tudi ostalo trgovino. Gozdovi so toliki, da se znatno izvaža rezan in drug les ter tudi lesno blago. Odsek priznaje z ozirom na zdanje trgovinske odnošaje, da je potreba brzojavne postaje v Sodražici, ter predlaga: Zbornica naj priporoča napravo te postaje pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu. — Predlog je bil sprejet,

III. Gosp. zborični svétnik Karol Luckmann poroča, da je linžka zbornica poslala prepis peticije, s katero se je obrnila radi obdáčenja podružnic do c. kr. finančnega ministerstva, naši zbornici s prošnjo, da podpira to peticijo.

V peticiji se navaja, da je uprašanje obdačenja tistih podružnic, katere si ustanavljajo posamične tvornice za prodajanje svojih izelkov zunaj svojega obrtovališča, nadalje tistih podružnic, ki si jih ustanavljajo banke in druge družbe, treba zakonito urediti. Samo ób sebi se umeje, da je glavno podjetje s svojimi nesamostalnimi podružnicami vred le jeden jedini davčni objekt in da sé sme obdačiti le z jedno jedino dobitkovino in dohodarine.

Za državo je vsekakor vse jednako, kje se jej plačujejo davki. Za njo je vse jedno, ali se jej ves davek, ki ga ima plačati katera tvrdka, plačuje na Dunaju, ali le jeden del pri davčni blagajnici v mestu glavnega podjetja, drug del pa pri davčni blagajnici v stajališču njenih podružnic.

Toda to uprašanje je zelo važno za deželo in občine, v katerih se nahajaje táke podružnice, kajti ker si morajo največji del svojega potrebnega denarja omisliti z dokladami od davkov, imajo tudi pravico do tega da taka s podružnicami spojena podjetja ne plačajo svojih davkov vseh v mestu glavnega podjetja, ampak po razmerni razdelitvi tudi v stajališčih posamičeih podružnic.

V prvem slučaji ne doprinašajo ta podjetja čisto nič k deželnim in občinskim bremenom stajališča svojih podružnic, ker je gotovo neopravičeno, ako pomislimo, da imajo te podružnice in njih uradniki svoje koristi od občinsklh troškov za cesto, zdravstveno redarstvo, šole itd, in bi tedaj morali tudi razmerno k temu doprinašati.

Dežele in občine imajo tedaj pravico zahtevati, da take v njih področje nahajajoče se podružnice tudi prevzamejo razmerno njih bremena, a to bode, ker se zdaj ves davek plačuje le v mestu glavnega podjetja, le s tem mogoče, da se z zakonom določi, da s podružnicami spojena podjetja le primeren del svoje dobitkovine in dohodnine plačajo v mestu glavnega podjetja, drugi del pa bo ruzmerni razdelitvi davčnim uradom tam, kjer so podružnice.

Kako to razdelitev urediti, to more dognati po unanjih znamenjih o obsegu glavnih podjetij ali podružnic.

Konečno je treba še omeniti, da s to prenaredbo prakse, za katero se tu gre, ne bi bila taka s podružnicami spojena podjetja bólj obremenjena, kajti, kakor za državo, tako je tudi za podjetje vse jedno, ali naj ves davek v mestu glavnega podjetja, ali pa le jeden del v ostalem jednakih davkov plačajo tamkaj, drugi del ra pri podružnicah. Doklade, ki bi jih imele plačevati te tvrdke, bile bi navadno manjše, ker so v navadnem mestu glavnega podjetja, namreč na Dunaju, večje deželne in občinske doklade, nego v deželah.

Odsek pritrjuje temu in predlaga: Zbornica naj priporoča prošnjo linške zbornice. — Predlog je bil sprejet.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz ljubljanske okolice. 30. avgusta (*Šolsko*). Šolstvo je v tem okraju v pretečenih šestih letih prav pošteno napredovalo. Nove šole ustanovile so se v Hrušici in Pirničah; stare razširile pa na Vrhniki, Dobrovi v Šiški in Preserji. Nove šole enorazrednice v Bevkah, Tomišlju in pri sv. Martinu ob Savi bodo se v kratkem ustanovile, a one v Borovnici, na Igu in v Šmariji pa razširile v tri in štirirazrednice. Da se šolstvo v tem okraju tako krepko razvija, gre vsa čast in hvala v prvi vrsti neutrudljivemu delovanju p. n. gospoda c. kr. okrajnega glavarja Janeza Mahkota, kateri za napredek šolstva v svojem okraji v resnici prav po očetovsko skrbi. V drugi vrsti je pa tudi učiteljstvo sploh za šolo vestno vneto in zelo delavno.

Na Vrhniki in v Šentvidu nad Ljubljano nameravajo se ustanoviti obrtnijsko-nadaljevalni tečaji za mladino temu poduku pristopno.

Rednih šol bilo je v tem okraji pretečenega šolskega leta 27, šole za silo pa 3 na Golem, pri sveti Katarini in v Podlipi, dalje ena privatna šola v Medvodah in dve ekskuredni šoli: v Bevkah in Tomišlju.

V vsem skupaj bilo je 16 eno, 8 dvo, — 1 tri, — in 2 štirirazrednih šol. Na vseh eno-in dvorazrednicah bil je poduk poludneven; le na dekliški dvorazrednici na Vrhniki podučevalo se je celodnevno. Slučaji bili so pa tudi nanesli, da se je bilo v nekaterih razredih na čveterorazrednicah v Šentvidu in na Vrhniki moral za časno poludnevni poduk vpeljati. Tako bil je skoz celo leto celodnevni poduk edino le na trirazrednici v Šiški. Edina vrhniška šola bila je po spolu ločena.

Na šolah tega okraja podučevalo je 36 učiteljev in 7 učiteljic. Od vseh teh bili so le 4 učitelji se zrelostnimi vsi drugi učitelji in učiteljice pa sé spričali učiteljske sposobnosti previdení. Brez vsakih učiteljskih spričeval podučevali so samo učitelji za silo. Veroučiteljev bilo je 33. V ženskih ročnih delih podučevalo je deklice 9 privatnih oseb in 7 izprašanih učiteljic iz tega predmeta. Premeščena bila je med šolskim letom gospodična Rozman iz Dobrove v Kropo; njeno mesto podeljeno bilo je izprašanemu kandidatu g. Primožiču, začasnemu suplentu na vadnici c. kr. učiteljišča v Ljubljani. Gosp. učitelj Suhadobnik v Šmartinjem pod Šmarno goro bil je upokojen; to mesto podeljeno bilo potem g. J. Črnagoju. Umrl je med šolskim letom g. nadučitelj Primož Ušeničnik na Igu.

Šolska poslopja so sploh v dobrem in prav dobrem stanu; le na treh krajih ne zadostujejo. Tudi v tem obziru se je v pretečenem šolskem letu uže precej zboljšalo, to da ne povsod. Šolska hiša mora se uže od vzunaj po snagi in čednosti od drugih poslopij v kraju ločiti! učitelji voditelji šol naj toraj vsako pomankljivost prec sproti javijo krajnim šolskim svetom, da se tako vsi nedostatki sproti odpravljajo in vsaka hiba koj zopet popravi.

Na prezračevanje šolskih sob naj se ima več pozora. Šolska oprava je na 7 šolah v prav dobrem, na 15. v dobrem, na 3 v zadostnem in na 2 pa v nezadostnem stanu. Prav stare klopi so na 9, a čisto nove pa na 3 šolah. Stare, nevkretne klopi naj bi se na dotičnih mestih po upljivanju šolskih voditeljev pri krajnih šolskih svetih z času primernimi novimi nadomestile.

(Dalje prihodnjič.)

S Krškega 1. septembra. Nekateri ljudje so take krvi, da jih vedno kaj šiplje ali bode. Tako je tudi nekega dopisnika s krškega v „Sl. N.“ bodlo onih par nemških stavkov, katere je poslanec in župan V. Pfeifer dne 18. avgusta pri slavnosti mesta krškega v proslavo 40letnega vladanja cesarjevega vpletel v svoj slavnosti govor.

V kateri namen je to storil g. Pfeifer, je po vsem umevno, ako ne preziramo, da so bili pri slavnosti navzoči zastopnik vojaštva, sosednji zastopnik velikega posestva kranjskega grof Erwin Auersperg, da se je pričakovala tje tudi gospa Hočevarjova in da je tudi v obče še marsikedo, komur bi vsaj po volji ne bilo, ako bi bil slavnostni govor zgol le slovenski.

Res, da je bila navzoča tudi šolska mladina z učitelji, pa tudi vodja meščanske šole nagovarjal je zbrane le nemško, večina njegovih učencev, ki so nastopili oder, govorila je nemško, — tako da se nam dozdeva, da je omenjeni dopisnik moral le prav namenoma v govoru g. Pfeiferjevim dlake iskati, — ako je v par nemških stavkih njegovih našel kaj spodtakljivega. Pri slavnosti navzoče prebivalstvo Krško in gostje sprejeli so slavnostni govor z veliko in glasno pohvalo.

Slavnostni govor glasil se je tako:

Slavna gospoda!

Kedarkoli praznuje se v hiši staroslavne Habsburške rodovine slovesni dogodek, takoj s hrepene vsi narodi prostrane (širne) naše domovine pri taki slovesni priliki, ponavljati prirojene čute iskrene ljubezni in neomahljive zvestobe do presvetle vladarske hiše.

Enako vzvišene čute izražali smo 1879 l. o priliki 25 letne cesarjeve poroke, 1881. l. ob cesarjeviča Rudolfa zaročitvi in 1883. Ko smo obhajali slavnost 600 letne zveze naše dežele z Habsburško vladajočo hišo.

Zopet se bliža slovesni dan dan 40letnega vladanja Nj. Veličanstva premilostljivega našega cesarja Franca Jožefa I.

Tudi naša občina polna goreče ljubezni in globoke hvaležnosti do Njega, ki ga zaupljivo imenujemo svojega dobrotljivega Očeta, praznuje danes pomenljivi ta praznik.

Mladih let stopil je viteški naš vladar na vzvišeni prestol v burnem času, ko so divjale politične in narodne strasti po vsi Europi, ko so celo bratje in sinovi skupne naše domovine Austrije sovražno nasproti si stali na bojnem polji prelivaje bratovsko kri v krvavem boji.

Modrost mladnga vladarja premagala je srečno te težave, viharni valovi so se polegli, Avstrijski narodi se umirili v kulturnem delu in napredku, tako da je naš premilostljivi vladar v očetovski ljubezni odvezal težke spone zemljiškega jarma reševaje kmeta družne tlake, ter podelil vsim mnogojezičnim svojim narodom enake pravice, narodno ravnopravnost in ustavno življenje, kterega deležni so samopravni zbori počenši od občine do deželnega in državnega zbora.

Nopolnile so nas tedaj nove nade, požrtovalna domorodna ljubezen razgorela se je z novo silo.

Ogreti z vjenim blagim plamenom, pozabili smo kmalu krvave rane 1859 l. in 1866. l. ko so nenasitljivi Lahi s pomočjo nam vedno sovražnega zaveznika odtrgali solnčne Lombardske ravnine in krasne pokrajine Beneškega raja.

Vendar nismo zgubili poguma v tej britki nesreči, s še večjo marljivostjo posvetili smo se kulturnemu delu ter na svetovni razstavi 1873. l. s svojim velikanskim naprdkom začudili ves svet.

Nadejati se je tudi, da bode vitežkega vladarja plemenito pogumno srce srečno rešilo Berolinsko častno

nalogo, ter uvedlo red in mir v sosednih deželah, kjer je dolga stoletja gospodovalo turško barbarstvo.

Tako stoji sedaj naša slavna država mogočna in ponosna med velikimi evropskimi državami. Ni ga ljudstva po vsem širokem svetu, ki bi tako zvesto udano bilo skrbnemu svojemu vladarju, kakor je Avstrijansko; vsaj pa tudi dobro zna, kako neumorno posvečuje Njegovo Veličanstvo svoje moči vsestranskemu blagostanju, kako verno deli srečo in nesrečo z zvestimi svojimi narodi, kako je blago Njegovo srce voljno nakloniti bogate podpore cerkvam, šolam i. t. d. ter usmiliti se revežev, ktere zadenejo toča, ogenj ali druge nesreče.

Še danes velja in bode veljalo do zadnjega zdihleja, kar je pred davnimi stoletji izrekel preded slavne naše cesarske hiše:

„Meine Burg schirmen nicht Graben, nicht Wall, sie schirmen die treuen Herzen dieser hier mit unbezwinglicher Wehr.“ Und so wird es bleiben immerdar als schwacher dankbarer Ersatz für weitere wertvolle Gaben, die uns des Kaisers Huld gewährt, welcher in der Unabhängigkeit der Rechtssprechung, gleichen Rechtsschutz für alle Staatsbürger gewährleistet, welcher die freie Gemeinde, als festeste Grundlage des freien Staates geschaffen, und durch Vervollkommnung der Heeresorganisation, eine wirksame Vertheidigung unseres Vaterlandes ermöglicht sowie eifrig bestrebt ist, di. Segnungen elementarer Bildung, das ist jener wahren Herzens- und Charakterbildung, die der Religion und Sitte nicht entbehren kann, zum Gemeingute Aller zu machen.

Dieser Seiner Fürsorge für Cultur und Bildung haben wir es zu danken, dass unter seiner Regierung sich ein edler Bürger dieser Stadt gefunden, welcher auf diesen historischen Boden, den einst wilde Osmanen-Horden mit ihrem blutigen Handwerk tränkten, diesen herrlichen Friedenstempel zur Erziehung und Bildung der Jugend geschaffen.“

Draga moja mladina, nada naše prihodnosti, Ti stopiš nekdaj na naše mesto, kedar mi ostareli si poiščemo mir in počitek; Tebi izročimo zvestobo in udanost do presvetlega cesarja neskaljeno. Kakor smo jo mi sprejeli neomadeževano od svojih očetov in prednikov pred davnimi stoletji; ohrani jo v čistem srcu, da jo nekdaj zapustiš tudi neskaljeno, kot sveto naročilo vsim prihodnim rodovom.

Naj nam vsim ostane v neugasljivem spominu veličastni denašnji praznik, kterega naudani goreče ljubezni in hvaležnosti do našega cesarja obhajamo danes ob bregovih bistre Save in prijaznih vinskih goric z vročo željo:

Naj Vsigamogočni vedno čuva premilostljivega Vladarja, kterega mila roka naj nam bodo vsigdar varno zavetje v vsih naših težnjah in potrebah.

Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja, Austrijo!

Slava našemu milostljivemu cesarju Franc Jožefu I.

Iz Ljubljane. — **Nov deželni glavar kranjski.** Ravno pred tednom, dne 29. avgusta, ko smo imeli še sprejeti v „Novice“ zadnje novice, došla nam je uradna vest, da je za deželnega glavarja Kranjske imenovan gos. dr. Poklukar. Naj nam p. n. čitatelji naši ne zamerijo, da nismo te novice naznanile že pred tednom, akoravno bi bili to mogli storiti prvi med vsemi ljubljanskimi listi.

S tem imenovanjem je toraj konec storjen onem vgibanju, kedo izmed poslancev deželnega zbora pride na mesto predsednikovo v deželnem zboru in odboru. Ne glede na osebo imenovanega, smemo trditi, da sme dežela Kranjska in pa izrekoma tudi slovensko prebivalstvo, po vsem zadovoliti se s tem, da je deželni glavar, proti prejšnih časov redni navadi, vzet izmed narodno-slovenske večine, in ker je izvoljenec načelnik kluba narodnih deželnih poslancev, sme se sklepati, da je hotelo Njegovo Veličanstvo po predlogih Svoje vlade odlikovati Slovence v deželi sploh s tem, da je najvišje dostojanstvo avtonomnega oblastva, podelilo oni osebi, katero so si narodni poslanci sami in prosto zbrali za svojega načelnika.

Pa zadovoljnost o tem imenovanji veselo odmeva z vseh krajev dežele in tudi od prijateljev naših izvan naše vojvodine.

Ne omenjamo več brzojavnih pozdravov, ki so došli novemu glavarju, od posameznih tovarišev, prijateljev in rodoljubnih častiteljev, društev in občin n. pr. občine Novomesto, Vrhnika, Vipava, Dolenji-Logatec in Bled med drugimi navedemo pa ono došlo z mesta Lož-a ki se glasi:

„Občina mesta Lož častita svojemu zastopniku, kot novemu deželnemu glavarju, k njegovemu zasluženemu imenovanju in izrekuje prepričanje, da se bode tega imenovanja radovala vsa kranjska dežela!“

Enako gorak odmev nahaja to imenvanje na Primorskem, Tirolskem, Moravskem in Češkem. Posebno prijazen je novemu glavarju iz Prage došli pozdrav deželnega maršala Češke kneza Jurja Lobkovica, ki se glasi: „Moja najboljša vošila! Veselim se, da Vas zopet morem pozdraviti kot svojega kolega!“

Občina, v kateri je glavar do sedaj redno bival: Dobrova pri Ljubljani, izrazila je svoje veselje in sočutje s tem, da je dne 29. avgusta zvečer, ko se je z Ljubljane zvedila ta novica, nad hišo izvoljenca pod cerkvenimi lipami dala z možnarji streljati celo uro od 8 do 9. ure, drugi dan prišli so mu čestitat trije odlični občani in nedeljo večer so mu domači pevci zapeli vrsto lepih pesem pred hišo. Narodna stranka na Kranjskem sme se ponašati, da ima na razpolaganje za to dostojanstvo več izvrstno sposobnih zastopnikov. Novo imenovani glavar pa se sme nadejati, da bode s podporo vsih prijateljev mogel nositi častno to dostajanstvo v blagor dežele in naroda.

Minuli ponedeljek pozdravili so gg. deželni odborniki novega glavarja v njegovi pisarni v dvorci, glavarjev

namestnik cesarski svetnik Murnik pozdravil je v imenu odborovem, čestitaje mu k Najvišjem imenovanji z prav srčnimi besedami. Potem zahvalil se je glavar z enako gorkim kratkim odgovorom vsemu odboru in vsakemu odborniku posebej s prošnjo, da naj ga prijazno podpirajo pri delovanji v blagor dežele.

Potem nastopili so vsi uradniki s predstojniki posameznih uradov na čelu. Na pozdrav g. odbornika Detela zahvalil se je glavar, je omenjal posla svojega deželnega odbora in deželnih uradov ter priznajoč povoljno delovanje deželnih uradov, izrekel glede prihodnosti nado, da se iz deželnega zbora, iz vse dežele in druzih krogov, ki poslujejo z deželnimi uradi, ne bode čulo druzega kot hvala. Potem je glavar na kratko nagovarjal posamezne višje uradnike, si je dal po primerju Fuchs-u predstaviti nekatere še neznane mu zdravnike in je s tem sklenil predstavljanje.

Včeraj došla se je deželnemu glavarju poklonit deputacija mesta Idrije, z g. županom Stef. Lapajnetom na čelu.

— **Zagradba potoka Trebiža** pri Radečah vrši se v smislu sklenjene deželne postave in dne 30. avgusta prišla sta si prevzvišenosti gg. poljedelski minister grof Falkenhayn in predsednik najvišjega računskega dvora grof Hohenwart ogledat zagradna dela, začasna bivališča delavcev kaznjencev in pa vlani pogoreli del radeške vasi. Visoka obiskovalcabila sta z streli možnarjev sprejeta, dvorni svetovalec Salzar predstavil je prevzvišenistoma navzoče gospode, občinski svetovalec Kirchmayer se je ministru zahvalil v občine, belo oblečena deklica pa mu je izročila šop iz gorskih cvetic. Potem ogledala sta si visoka gospoda že v izdatni meri dognana zagradna dela ter se po poslovljenji vrnila na Trebiž.

— **Dolžne pisma novega 4% posojila kranjske dežele**, prodajajo se po dovolenji c. kr. finančnega ministerstva, prosto na borsah. V Ljubljani posredujete to prodajo trgovca I. C. Mayer in pa Lukmann. Ker se posojilo v 40 letih gotovo vrne v polni vrednosti, za kolikor se pisma glase, toda imajo tudi dolžna pisma, akoravno se obrestijo s štirimi gl. od sto primeroma visok kurs (ceno) namreč 98 gl. 75 kr. do 99 gld. 25 kr. za 100 gl. nominalne vrednosti.

— **Sijajno praznovanje 25 letnice obstanka Ljubljanskega „Sokola“** vršilo se bode v navzočnosti mnogobrojnih unajnih gostov s Hrvatskega in Českega dne 8. in 9. t. m. Spored obsega: sv. mašo, skupni obed, javna telovadba, tekmovalna dirka slovenskih kolesarjev, ples, izlet na Rožnik, tekmovalna telovadba, slavnostni občni zbor, popoludne banket na starem strelišči, zvečer gledališna slavnostna predstava v Či- To kaže, da se bode 25 let stari pokazal v vsi svoji kraposti in sijajni svitlobi in da bode splošna vdeležba veličastna.

— **Smrt pobera.** — Dne 31. avgusta umrl je v Ljubljani po dolgem bolehanji, c. kr. okrajní glavar in in bivši kočevski poslanec g. W. Dollhoff v starosti 63 let. Malo pred umrl je vpokojeni svetovalec nadsodnije Graske g. dr. E. pl. Lehmann v 72. letu starosti; dalje umrl je v Trebnem bivši ljubljanski mestni fizik dr. Kovatsch. Včeraj pa je umrl v Mokronogu z ljubljanskih narodnih krogov dobro znani trgovec Ivan Tisen, še le 41 let star in včeraj zvečer ob 11¼ uri je umrl moč stare korenine gosp. Anton Povše, oče čitateljem „Novic“ dobro poznanega strokovnjaka v kmetijstvu g. vodje Fr. Povšeta o starosti 86 let. Naj jim bodo zemlja lahka!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Nepričakovan prihod Ruske carovne v Gmunden iznenadil je kroge, ki si vredujejo svoj red za dalj časa naprej. Naravno je vitežki naš cesar porabil to priliko gostoljubno pozdraviti k nam došlo sosedno vladaribo. Takoj odpeljal se je v Gmunden in akoravno se mu je bilo moč, tam pri svojih gostih muditi se le malo nad 2 uri, opravil je vender ta posel sosedne prijaznosti, potem pa se takoj odpeljal v Pizek na Češko k vojaškim vajam.

Vaje vršile so se v popolno zadovoljnost cesarjevo, on sam pa je bil povsod, kjer koli se je prikazal sprejet z živahno navdušenostjo. Nadvojvodi in pa vojaški zastopniki bili so pri vajah navzoči.

Ruska. — Carska rodbina nastopi danes potovanje proti jugu v bližino Kavkaško, za kar je odločen čas dveh mesecev, ob enem predenejo se vojaške vaje pri Elizabetnem Gradu, katerih se udeleži tudi car.

Srbska. — Videti je, da kralj namerava izvan dežele ostati, dokler njegova pravda o ločitvi zakona ni rešena. S Tobleh vrnil se je skoz Ljubljano proti jugu, se je mudil dva dni v Postojni, ostane tri tedne v Opaciji potem nekaj časa v Gleichenbergu in se koncem tega mesca vrne nazaj na Srbsko.

Žitna cena

v Ljubljani 25. avgusta 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 95 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold. 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 27. avgusta.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.

Odgovorni vrednik: Gustav Pirc. — Tisk in založba: J. Blaznikovi nasledniki.